

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Mandatno-imunitetna komisija

Številka: 020-03-2/2023/11

Veza: 214-02-2/2024

Ljubljana, 1. 3. 2024

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23) pripravila

P o r o č i l o

k Razlagi 54. člena Poslovnika Državnega sveta

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta (v nadaljevanju: Mandatno-imunitetna komisija) je na 2. izredni seji 28. 2. 2024 in nadaljevanju seje 1. 3. 2024 v skladu s pozivom, danim s strani predsednika Državnega sveta v okviru 5. točke dnevnega reda 14. seje Državnega sveta 28. 2. 2024, sprejela naslednjo razlago besedila 54. člena Poslovnika Državnega sveta:

»Mandatno-imunitetna komisija meni, da je pravico do ugovora poteku glasovanja treba razumeti kot vrsto proceduralnega vprašanja, zato je treba določbe 54. člena Poslovnika Državnega sveta tolmačiti skladno s sistematično razlago ter pri razlagi 54. člena upoštevati določbe 38. člena Poslovnika Državnega sveta. Kar pomeni, da mora državni svetnik, ki želi ugovarjati poteku glasovanja, dati ugovor tako, da od predsedujočega zahteva besedo. Predsedujoči mu mora dati besedo takoj, ko to zahteva. Ugovor državnega svetnika ne sme trajati več kot tri minute.

Mandatno-imunitetna komisija meni, da mora državni svetnik podati ugovor takoj po posamičnem glasovanju, saj se del določbe drugega odstavka 54. člena Poslovnika Državnega sveta, ki se glasi: », pred prehodom na novo točko dnevnega reda**«, lahko uporabi zgolj v primeru, ko se znotraj točke dnevnega reda izvede glasovanje o zgolj enem predmetu odločanja.**

Mandatno-imunitetna komisija meni, da je ponovitev glasovanja možno izvesti tudi v primeru, ko je sestava glasovalnega telesa ob ponovitvi glasovanja drugačna, kot je bila ob prvotno izvedenem (domnevno spornem) glasovanju.«.

* * *

Predsednik Državnega sveta je v okviru 5. točke dnevnega reda 14. seje Državnega sveta 28. 2. 2024 v skladu z drugim odstavkom 93. člena Poslovnika Državnega sveta (v nadaljevanju: Poslovník) Mandatno-imunitetni komisiji naložil, da poda razlago 54. člena Poslovnika, hkrati pa jo je pozval, da poda konkretna navodila za nadaljnji potek 14. seje Državnega sveta.

Mandatno-imunitetna komisija je po opravljeni začetni razpravi v zvezi z nalogami, ki so ji bile dodeljene s strani predsednika Državnega sveta, na 2. izredni seji 28. 2. 2024 sprejela sledeči sklep:

Strokovna služba Državnega sveta naj na podlagi zvočnega zapisa pripravi magnetogram o poteku 5. točke dnevnega reda 14. seje Državnega sveta.

Strokovna služba Državnega sveta je pripravila zgoraj navedeni magnetogram, s katerim se je Mandatno-imunitetna komisija seznanila v nadaljevanju 2. izredne seje 1. 3. 2024.

Mandatno-imunitetna komisija je na podlagi magnetograma ugotovila, da se mora opredeliti do naslednjih vprašanj:

- Na kakšen način mora državni svetnik podati ugovor?
- Do kdaj lahko državni svetnik poda ugovor, da je slednji veljaven?
- Ali je mogoče glasovanje iz enakih subjektivnih razlogov, podanih s strani istega državnega svetnika, ali objektivnih razlogov ponavljati v nedogled?
- Ali je mogoče ponovno glasovanje izvesti samo v enaki sestavi glasovalnega telesa, kot je bila ob prvotnem (domnevno spornem) glasovanju?
- Ali je Mandatno-imunitetna komisija pristojna za ugotavljanje dejstev v zvezi s konkretnimi vprašanji, povezanimi s potekom glasovanja, in konkretnimi ravnanji na seji Državnega sveta?

Mandatno-imunitetna komisija meni, da Poslovnik v 38. členu jasno opredeljuje način, na katerega je mogoče podati postopkovno vprašanje. Ker je pravico do ugovora poteku glasovanja po njeni oceni treba razumeti kot vrsto postopkovnega vprašanja, meni, da je treba določbe 54. člena Poslovnika tolmačiti skladno s sistematično razlago ter pri razlagi 54. člena upoštevati določbe 38. člena Poslovnika. To posledično pomeni, da mora državni svetnik, ki želi ugovarjati poteku glasovanja, dati ugovor tako, da od predsedujočega zahteva besedo. Predsedujoči mu mora besedo dati takoj, ko jo zahteva. Državni svetnik pa je pri razlagi pri podaji ugovora časovno omejen na tri minute.

V povezavi z rokom, v katerem je treba podati ugovor poteku glasovanja, Mandatno-imunitetna komisija ugotavlja, da se v okviru ene točke dnevnega reda lahko zvrsti več glasovanj - o več različnih predmetih odločanja. Zato Mandatno-imunitetna komisija meni, da bi bilo tolmačenje 54. člena Poslovnika na način, da je ugovor o poteku glasovanja o kateremkoli predmetu odločanja mogoč vse do zaključka točke dnevnega reda, nesmiselno. Takšno tolmačenje bi namreč dopuščalo možnost, da bi se npr. po petem zaporednem glasovanju v okviru točke dnevnega reda ugovarjalo poteku prvega glasovanja, s čimer bi vsa kasnejša glasovanja po domnevno spornem glasovanju izgubila smisel. S tem bi se odprlo tudi možnost špekulacij. Zato Mandatno-imunitetna komisija poudarja, da je treba 54. člen Poslovnika razlagati tako, da mora državni svetnik podati ugovor takoj po posamičnem glasovanju. Del določbe drugega odstavka 54. člena Poslovnika », pred prehodom na novo točko dnevnega reda«, se lahko uporabi zgolj v primeru, ko se znotraj točke dnevnega reda izvede glasovanje o zgolj enem predmetu odločanja.

Mandatno-imunitetna komisija poudarja, da bi bilo treba zaradi nejasnosti dikcije 54. člena pripraviti njegovo spremembo. Predlog spremembe, o kateri bo nato razpravljala in odločala Mandatno-imunitetna komisija, naj pripravi Služba Državnega

sveta. Ob tem Mandatno-imunitetna komisija izpostavlja, da mora biti predložena sprememba Poslovnika takšna, da se z njo ne bo uvajalo novosti, ampak zgolj ponatančilo obstoječe določbe 54. člena Poslovnika v skladu z razlago, ki jo je v okviru svojih pristojnosti sprejela Mandatno-imunitetna komisija.

Mandatno-imunitetna komisija meni, da pri vprašanju dopustnosti ponavljanja glasovanja iz subjektivnih ali objektivnih razlogov ne gre za vprašanje uporabe Poslovnika, ampak za vprašanje njegovih zlorab. Pri tem vprašanju gre torej za vprašanje vodenja seje, za katero je pristojen predsedujoči seji, ter posledično za vprašanje, ki presega pristojnost Mandatno-imunitetne komisije v zvezi z razlago Poslovnika. Ob tem pa Mandatno-imunitetna komisija ugotavlja, da ima v primeru očitne zlorabe pravice predsedujoči, ob upoštevanju 2. člena Ustave Republike Slovenije in druge alineje prvega odstavka 8. člena Poslovnika, možnost proceduralni predlog za ponovitev glasovanja zavrniti. Posledično Mandatno-imunitetna komisija meni, da razlaga Poslovnika v tem primeru ni potrebna. V kolikor bi se v bodoče izkazalo, da bi bilo treba Poslovnik v tem delu ustrezno dopolniti, se to lahko izvede s spremembo Poslovnika.

Mandatno-imunitetna komisija glede možnosti ponovitve glasovanja v spremenjeni sestavi glasovalnega telesa poudarja, da se z upoštevanjem razlage Mandatno-imunitetne komisije, da mora državni svetnik poteku glasovanja ugovarjati takoj po posamičnem glasovanju, v največji možni meri zagotovi, da do bistvene spremembe sestave ob ponovnem glasovanju ne bo prišlo. Mandatno-imunitetna komisija meni, da slednje sicer ni pogoj za veljavnost ponovnega glasovanja.

Mandatno-imunitetna komisija se je opredelila tudi do poziva predsednika Državnega sveta, da naj poda konkretna navodila za nadaljnji potek 14. seje Državnega sveta. Mandatno-imunitetna komisija meni, da lahko v okviru svojih pristojnosti zgolj razlaga določbe Poslovnika, ni pa pristojna za ugotavljanje dejstev v zvezi s konkretnimi vprašanji, povezanimi s potekom glasovanja, in konkretnimi ravnanji na seji Državnega sveta. Glede nadaljnega poteka 14. seje predlaga, da se predsednik Državnega sveta o tem posvetuje s Kolegijem Državnega sveta.

Mandatno-imunitetna komisija je po opravljeni razpravi sprejela naslednje sklepe:

- 1. Mandatno-imunitetna komisija meni, da je pravico do ugovora poteku glasovanja treba razumeti kot vrsto proceduralnega vprašanja, zato je treba določbe 54. člena Poslovnika Državnega sveta tolmačiti skladno s sistematično razlago ter pri razlagi 54. člena upoštevati določbe 38. člena Poslovnika Državnega sveta. Kar pomeni, da mora državni svetnik, ki želi ugovarjati poteku glasovanja, dati ugovor tako, da od predsedujočega zahteva besedo. Predsedujoči mu mora dati besedo takoj, ko to zahteva. Ugovor državnega svetnika ne sme trajati več kot tri minute.**
- 2. Mandatno-imunitetna komisija meni, da mora državni svetnik podati ugovor takoj po posamičnem glasovanju, saj se del določbe drugega odstavka 54. člena Poslovnika Državnega sveta, ki se glasi: » , pred prehodom na novo točko dnevnega reda«, lahko uporabi zgolj v primeru, ko se znotraj točke dnevnega reda izvede glasovanje o zgolj enem predmetu odločanja.**

3. Mandatno-imunitetna komisija bo v skladu z razlago 54. člena Poslovnika Državnega sveta, ki jo je sprejela na nadaljevanju 2. izredne seje Mandatno-imunitetne komisije 1. 3. 2024, za eno od prihodnjih sej pripravila ustrezne spremembe 54. člena Poslovnika Državnega sveta.
4. Mandatno-imunitetna meni, da v primeru očitne zlorabe pravice lahko predsedujoči ob upoštevanju 2. člena Ustave Republike Slovenije in druge alineje prvega odstavka 8. člena Poslovnika Državnega sveta proceduralni predlog za ponovitev glasovanja zavrne.
5. Mandatno-imunitetna komisija meni, da je ponovitev glasovanja možno izvesti tudi v primeru, ko je sestava glasovalnega telesa ob ponovitvi glasovanja drugačna, kot je bila ob prvotno izvedenem (domnevno spornem) glasovanju.
6. Mandatno-imunitetna komisija meni, da ni pristojna za ugotavljanje dejstev v zvezi s konkretnimi vprašanji, povezanimi s potekom glasovanja, in konkretnimi ravnanji na seji Državnega sveta. V skladu s Poslovnikom Državnega sveta je pristojna zgolj za razlago določb Poslovnika Državnega sveta in njihovo tolmačenje. Posledično predlaga predsedniku Državnega sveta, da se o načinu nadaljevanja 14. seje Državnega sveta posvetuje s Kolegijem Državnega sveta.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jože Smole.

Predsednik komisije
Jože Smole, l.r.